

## ZAKAJ ZGUBLJA TRST kot poslovno središče

V palači, ki je bila svoja menda nalašč tja postavljena, da bi zakrila palačo Narodnega doma (na Oberdankovem trgu) je že dobre tri tedne zabarikadiranih 80 uradnikov podjetja ARRIGNONI & Co., ker se nečejo preseliti v notranjost Italije (Cesene), kakor to zahteva vodstvo podjetja. Zalega ni niti večerna splošna stavka niti ne posredovanje najvišjih oblastev v Trstu. Podjetje vztraja pri svojem sklopu, češ uprava in »bomercialna« najhota tam, kjer so obrati, ker to zahteva poslovna racionalnost.

Odhod podjetja Arrignoni pomeni za urazsko gospodarstvo novo demontažno novo zgrubo, s katero se ne treba prejeti ali slej sprizajziti, kakor so se Tržačani slej sprizajzili z marsikatero poprej premestilne glavni direktor zavornalnice Riunione Adriatica in Milan in sačeza Assicurazioni Generali v Benetke, premeštilne trgovinske direktorje petrolejske čistilnice Aquila in Milan in odhod še nekaterih manjših podjetij.

Kaj naj storijo oblasti? S čisto pravnega vidika se ne da ničesar storiti, v svobodnem gospodarstvu premeštilno podjetje svoje urade, kakor jim želje kaže. Tako modrojejo premožni. A ti ne grede dije in si ne postavljajo vprašanja: Kam pridemo po tej poti? Kje bo delo, ako ne preprečimo podobnega demontiranja v bodoče?

Gospodarska demontaža Trsta ni toliko posledica strahu pred političnimi zapletljajmi zaradi bližnje meje, saj sta sosedni državi v dobrih političnih in gospodarskih odnosih, kolikor posledica zgrešene gospodarske politike Rima nasproti Trstu. Po vsem preprosto je razvidno, zakaj je tovarna premeštilna ravnateljstvo v Milan: Nam se ne izplača plačevati vsak dan potovanja vsaj enega izmed svojih nameščencev in Milan zaradi poslov, bolj ekonomično je, da premeštilno vse svoje poslovne urade tja.

Zato je nujno treba odgovoriti na vprašanje zakaj se Trst sam ni razvil v povojnem času v takšno poslovno središče, da bi podobna potovanja v druge poslovne centre ne bila potrebna? V tem je jedro vsega problema. Obseg, lahko bi rekli, meje tržaškega poslovnega središča so danes pretesne. Nikakor ni dovolj, da je meja z lahkoto prestopna za droben obmejni promet in za trgovino med obmejnimi področji. Rimska vlada bi morala iti dalje, ako bi hotela Trstu vrniti nadaljnji poslovni promet. Očitno je, da samo industrializacija, ki je ne spremlja vzporedno širjenje trgovinskega središča, ne bo rešila tržaškega gospodarstva.

Nujno bi bilo potrebno, da bi s primerno gospodarsko politiko ustvarili podlagi za razširjanje obsega poslovanja z zalednimi državami, od koder črpa tržaško gospodarstvo svoje življenske sokove. Namesto tega skušamo z ene strani privabiti v tržaško industrijsko pristanišče čim več tujega kapitala, z druge pa oviramo trgovinski podjetjem iz zaledja, da bi v samem mestu razvila svojo dejavnost in ustanovila svoje podružnice. Celotno državljanom iz držav Evropskega skupnega tržišča je s pravnimi ovirami od generalnega komisiarata zelo otežekoteno ustanavljanje trgovinskih podjetij, saj si morajo v ta namen izposlovati posebno dovoljenje. V drugih mestih v notranjosti gre to vse laže.

Kdor hoče temeljito pripomniti k razvoju tržaškega gospodarstva, mora nujno podpreti razvoj vseh treh njegovih glavnih panog: trgovine, pomorstva in industrije hkrati, ker pač sloni gospodarstvo Trsta na vseh treh stebrih in mora nujno zgraditi ravnotežje, ako se zruši eden izmed njih.

Podjetje Arrignoni je bilo ustanovljeno leta 1926 in je še isto leto združilo več manjših tovarn za konserviranje rib ob severni istrski obali; leto nato je postavilo veliko tovarno v Izoli. Z drugim sorodnim podjetjem »Ampeleona« z zaposlovalci okrog 2000 delavcev. Arrignoni je imela doslej glavno ravnateljstvo (80 uradnikov in uradnic v Trstu), njeni obrati pa so v Ceseni, Soranu Fiorentinu in v Gradecu, odkar je bila tovarna v Izoli poddržavljena.

Cistišnica Aquila sodi med največje industrijske obrate na Tržaškem in v veliki meri vpliva na sestavo blagovnega prometa v tržaškem pristanišču. Cistišnica so zgradili leta 1937, menda s kapitalom iz Nemčije in pregnanih Judov. Konec leta 1959 je znašala njena zmogljivost 1.950.000 ton surovega petroleja. Proizvodnja končnih proizvodov je tega leta znašala 997.376 ton. Cistišnica zaposluje 955 oseb, od tega 310 uradnikov in višjih uradnikov ter 645 delavcev. Vodstvo je poslovni urad premeštilno v Milan, medtem ko je ostalo v Trstu samo tehnično vodstvo.

Zavarovalnica Assicurazioni Generali in Riunione Adriatica di sicurtà sedita med največje zavarovalne zavode na svetu in sta gotovo v veliki meri pripomnili h gospodarskemu vzponu, ki ga je Trst doživel v prejšnjem stoletju in v začetku sedanjega.

Riunione Adriatica di Sicurtà ima svoje podružnice v 52 državah. Svoje poslovanje je začela leta 1838 z glavnim kapitalom 1.500.000 goldinarjev; ta je leta 1919 znašala 10.500.000 lir in je do leta 1953 dvignila na 4.320 milijonov lir. Zavarovanje na doživetje je doseglo leta 1959 211 milijard. Last družbe je tudi zavarovalnica Assicuratrice Italiana. Čisti dobiček družbe je leta 1959 znašal 574.181.000 lir. Izplačilo dividende je doseglo 290 lir na delnico z nominalno vrednostjo 2500 lir. Glavno ravnateljstvo je bilo premeštilno v Milan, medtem ko je v Trstu ostalo samo ravnateljstvo, ki sicer posluje tudi z inozemstvom.

Zavarovalnica Assicurazioni Generali, katere sedež je bil po drugi svetovni vojni premeštilen v Benetke, je bila ustanovljena v Trstu leta 1831. Njena letna glavnica znaša danes 13,5 milijard lir. Leta 1959 je njen dobiček dosegel 1 milijardo 729.208.422 lir. Dividenda je znašala 700 lir na delnico po 6000 lir. V Italiji ima 205 stavb, v tujini 112. Ko je grof Volpi, finančni minister za časa vladanja Mussolinija pridobil privedujoč vpliv nad zavarovalnico, si je prizadeval, da bi se tekatere premestil v Benetke. Pravilno je premeštilen v Benetke, je bila ustanovljena v Trstu leta 1831. Njena letna glavnica znaša danes 13,5 milijard lir.

## Južni Afriki se maščuje plemenska politika Beg kapitala iz dežele - Zvišanje obrestne mere

Gospodarske in finančne razmere so prisilile južno afriško vlado, da je zvišala obrestno mero od 4,5 na 5%, da bi tako preprečila nadaljnji odliv kapitala v tujino. Finančni minister Dr. Teofil E. Donges je dodal, da vlada ne bo kljub temu ovirala vrnitve tujega kapitala v državo, iz katere je prišel. Minister je zanikal vesti, da namerava vlada razvednotiti novo valuto »rand«. Novi gospodarski ukrepi, predvsem zvišanje obrestne mere, imajo namen povrniti zaupanje v gospodarski razvoj Južne Afrike.

Notranja politična napetost zaradi politike ministrskega predsednika H. F. Verwoerda nasproti črncem (apartheid) in sklep južnoafriške vlade, da se Južna Afrika umakne iz Britanske skupnosti, sta imela tudi dalekosežne gospodarske posledice, med temi zlasti odliv tujega kapitala. Od spomladi leta 1960 je odšlo iz Južne Afrike okoli 300 milijonov dolarjev kapitala. Devizne rezerve Južne Afrike so prejšnji teden dosegle najnižjo raven v zadnjih petih letih; sicer je minister Dr. Donges pripomnil, da nazadovanje deviz se ni doseglo nevarne točke, vendar je povzročilo upadanje zaupanja v gospodarski razvoj.

Finančni minister je dodal, da bo morala vlada sprejeti še druge ukrepe, da bi zavrla upadanje zaloge tujih deviz. Te ukrepe bo izvedel minister za gospodarske zadeve Dr. N. Dieckrichs. Pričakujejo, da bo vlada kontingentirala uvoz blaga iz tujine.

Južna Afrika bo postala neodvisna republika 31. maja; pri vsem tem si ni popolnoma jasno, ali bo izstopila tudi iz carinskega sistema Britanske skupnosti (Commonwealtha).

### KAJ MISLIJO V LONDONU

Londonski »Times« objavlja mnenje londonskih finančnih krogov glede gospodarske stiske, v katero je zašla Južna Afrika v zadnjih mesecih. Lista piše, da so v gospodarskih krogih pričakovali zvišanje obrestne mere in da je to zvišanje prišlo pravzaprav prepozno, da bi moglo zadržati beg kapitala iz dežele. Odliv kapitala je seveda zadel industrijo in gospodarsko dejavnost sploh. Konec aprila so zaloge tujih deviz padle na 81.500.000 funtov sterlingov. Pojavilo se je močno pomanjkanje kapitala za financiranje gospodarskih načrtov; zaradi tega je bilo zvišanje obrestne mere neizogibno. Sedanje državno posojilo proti obrestim 5,5/8 je v današnjih razmerah nerealno. Veliko vprašanje je, ali bo zvišanje obrestne mere za 0,5%, ki ga je odredila Južnoafriška banka, in vzporedno zvišanje drugih obrestnih mer sploh učinkovalo na kapital, ki odteka iz države. Kapital namreč odhaja predvsem zaradi nejasnosti glede političnega razvoja v Južni Afriki, kjer je dana možnost, da pride do novih temeljnih napetosti med plemeni, zlasti ko bo 31. maja proglašena republika. Vlada bo tudi omeila višino zneska, ki ga lahko južnoafriški turisti vzamejo s seboj v tujino.



Karikatura poljskega lista »Szpilki« (Igle), ki kaže, kako Zahodna Nemčija (kancler Adenauer), ki si je po vojni gospodarsko zopet opomogla z ameriško pomočjo, vrača denar Združenim ameriškim državam in Veliki Britaniji. Nemci so doslej vrnili veliki Britaniji in Ameriki 776 milijonov dolarjev.

## Posledica revalvacije nemške marke Popušcanje izvoza - Zmanjšanje deviznih zalog

Z znižanjem obrestne mere od 3,5 na 3% hoče zahodnonemška vlada čimbolj zavreti dotok tujega kapitala v državo. V tem letu je bila obrestna mera v Zahodni Nemčiji nižnja za 2,5% kakor rečeno, gre za to, da se prepreči dotok tujega kapitala in kopičenje zlatih in dolarskih rezerv v Zahodni Nemčiji. Ta ukrep ni presenetil nemških gospodarskih krogov, ki so pričakovali znižanje obrestne mere takoj po revalvaciji marke, ki je bila sklenjena 4. marca. Tuj kapital je zlasti pritekal v Zahodno Nemčijo z dolarskega in šterlingškega področja. Visoka obrestna mera in krepka valuta sta zelo privlačevala denar iz tujine. Vsekarer je upadaje v tem pogledu nastopilo že v aprilu. Čeprav se ni uradnih podatkov o tem, računajo v dobro obveščeni krogih, da se dotok tujega kapitala v aprilu ni povečal več kakor za 100 milijonov dolarjev, medtem ko je v marcu znašal še 400 milijonov dolarjev. Sicer razlagajo to upadanje tudi s tem, da je Zahodna Nemčija vrnila velik del svojih dolgov Ameriki.

## Kitajsko srebro za žito

V londonskih gospodarskih krogih s pozornostjo sledijo razvoju kitajske zunanje trgovine. Pozornost vzbujajo zlasti kitajski dogovori glede nabave žita v tujini in okolnost, da Kitajci plačujejo žito z izvozom srebra. Eden izmed takšnih sporazumov je bil sklenjen prejšnji teden. V Londonu računajo, da bo morala Kitajska v prihodnjih treh letih vsako leto plačati za nabavo žita v tujini po 150 milijonov dolarjev; gre za nakup žita v Kanadi in Avstraliji. Ako ne bodo Kitajci hoteli zaiti v še večjo odvisnost od Sovjetske zveze, si bodo morali prizadevati, da pridobijo čim več tujih deviz, da bi z njimi lahko plačevali nakupe žita v tujini. Z ene strani bodo sicer še izvažali srebro, na drugi strani pa nameravajo povečati svoj izvoz. Če pustimo ob strani plačilno bilanco med Sovjetsko zvezo in Kitajsko (ki je močno pasivna za Kitajsko), ostane v plačilni bilanci med Kitajsko in ostalim svetom majhen prebitek v prid Kitajski. Na Kitajsko prihaja precej denarnih pošiljk kitajskih izseljencev iz dežel na Daljnem vzhodu, toda zdi se, da so te pošiljke upadle, odkar so Kitajci uvedli sistem posebnih komun. Izvažanje kitajskega srebra so opazili prvič meseca oktobra lanskega leta, ko se je pojavilo v veliki množini na londonskem trgu. Poslej so Kitajci prodali v Londonu za okoli 17 milijonov funtov sterlingov (18 milijarde lir) srebra. Zdjaj prihaja povprečno na mesec v London za 1 milijon funtov sterlingov kitajskega srebra. V Londonu se vprašujejo, od kod imajo Kitajci nenadoma toliko srebra. Ni verjetno, da prihaja iz novih rudnikov, pač pa domnevajo, da so Kitajci dali pretobiti srebrni denar in razne druge srebrenne predmete.

### NAZADOVANJE IZVOZA IZ ZAHODNE NEMCIJE

Revalvacija marke, ki je bila izvedena v začetku marca, je nemško blago za tujca podražila. Zato je bilo pričakovati, da bo nemški izvoz za leto 1959. Znašal je 4.301 milijonov nemških mark (4.369 milijonov marca leta 1960) ter je nazadovale v primerjavi z lanskim letom za 1,6%. V januarju in februarju letošnjega leta je bil izvoz za 12,7% večji kakor lansko leto. Prebitke izvoza nad uvozom je znašal 448 milijonov mark ter je bil samo za 56 milijonov manjši kakor lansko leto. V gospodarskih krogih pripominjajo, da je treba nazadovanje v marcu pripisati tudi okolnosti, da je na posle negativno vplivala negotovost, ki je vladala, preden so bili dokončno razglašeni valutni ukrepi. O nadaljnjem razvoju bo mogoče soditi dokončno šele na podlagi podatkov o zunanji trgovini v prihodnjih mesecih. Znani industrijski sejem v Hannoveru je letos obiskalo več poslovnih ljudi kakor lansko leto, vendar so bili ti pri sklepanju kupčij zelo previdni. Kaže, da ne zaupajo predvsem ministru za gospodarstvo prof. Erhardu, ki je zatrdil, da vlada ne misli na nadaljnjo revalvacijo marke. To nezaupanje ovira zaključevanje poslov; kajti trgovci zaradi te negotovosti ne zaključujejo radi poslov v markah.

Glede posledice revalvacije za zunanjo trgovino se ni mogoče izreči zadnje besede. Vsekarer obstaja sklep zahodnonemških izvoznikov, da se ne

## Moč beograjskih sejmov v specializaciji Na sejmju tehnike štiri glavne industrijske panoge - „Moda po svetu“

Beograd, maja

Beograjski sejem je s svojimi specializiranimi prireditvami »mnozi pripomogel k napredku trgovinskih stikov in strokovnega sodelovanja med jugoslovanskimi gospodarskimi organizacijami in italijanskimi podjetji. Od povojne obnove dejavnosti leta 1957 do danes je beograjski sejem organiziral štiri mednarodne strokovne razstave, dve obrtniški razstavi, mednarodno razstavo kemične industrije, mednarodni sejem stavarstva, razstavo tkanin in tujih proizvodov in tri mednarodne modne razstave. Na vsaki izmed teh prireditev so italijanski razstavljavci in obiskovalci zavzeli pomembno mesto bodisi po številu tujih tiskov ali po poslovnem uspehu. Tako so na primer italijanska podjetja na mednarodnih sejmih tehnike predstavljala do 30% vseh razstavljavcev. To nedvomno dokazuje, da je beograjski sejem tako po svoji zemljepisni - politični legi kakor tudi po značaju specializiranih prireditev v veliki meri prispeval v trgovinski in tehnični povezavi in sodelovanju med jugoslovanskimi in italijanskimi podjetji.

Letošnji program beograjskega sejma predvideva samo dve prireditvi, ki pa sta obe zelo pomembni. Prva prireditev bo običajni mednarodni sejem tehnike, ki bo že petič od 23. avgusta do 2. septembra. Druga prireditev pa bo Mednarodna razstava sodobnega oblačenja z naslovom »Moda po svetu« (od 30. septembra do 8. oktobra). Sodeč po desetletnih prireditvah in predhodnih razgovorih in pogajanjih, se bo letošnjih prireditev udeležilo več italijanskih razstavljavcev, med temi nekateri prvokrat.

Mednarodni sejem tehnike ima že stalno zaimsel in program. Od vsega začetka se na tem prikazujejo zadnji dosežki štiri ključni veje industrije: strojogradnje z vsemi njenimi skupinami, kovinske predelovalne, kemične in elektroindustrije. Iz širokega proizvodnega načrta tega industrijskega področja se na sejmju v Beogradu razstavljajo predvsem tisti proizvodi, ki se odlikujejo po določeni kakovostih in ustrezajo potrebam dežele-kupca. Razstavljavci so razumeli, da predstavlja beograjski sejem dobro tržišče za tehnične proizvode, če so ti sodobni in kakovostni. To je prišlo do izraza v preteklih štirih letih, tako da je ta prireditev postala prvi sejem strokovnega napredka, s posebnim poudarkom na sodobnih sredstvih, kakor so avtomatizacija, elektronika in jedrska tehnika.

### MEDNARODNA AVTOMOBILSKA RAZSTAVA

Tudi zamisel petega sejma tehnike se oslanja na štiri osnovne industrijske panoge, tako da se bodo tudi na letošnji prireditvi sseli proizvajalci proizvodov in strojev in drugih naprav za industrijo in ostale gospodarske dejavnosti, proizvajalci izdelkov za javno in zasebno uporabo, proizvajalci kemične industrije, elektroinženirji, itd. Obširne dvorane in odprti prostor na beograjskem sejmščišču tako še enkrat nudile pogled sodobnih strojev in sodobne tehnike.

Ta prireditev pa bo imela tudi nekaj posebnega, zanimivega tako s trgovinskega kakor tudi s strokovnega vidika. Tako ima letos prav beograjski sejem po odloku Stalnega mednarodnega urada proizvajalcev avtomobilov v Parizu pravico, da edini priredi mednarodno razstavo avtomobilov in drugih motornih vozil v Jugoslaviji. Na tej prireditvi bo jugoslovanska avtomobilska industrija nastopila v celoti. Iz tujine pa je priglajalo svoje udeležbo blizu 30 najbolj znanih avtomobilskih tovarn. Za to razstavo je uprava vselejja pripravila

vila največji paviljon in pa odprt prostor okoli njega.

Poleg te mednarodne razstave, pravzaprav avtomobilskega salona, bo v okviru V. sejma tehnike tudi razstava mehanografskih sredstev. Poudarek te razstave ne bo običajna razstaviteljska pisarniških strojev in pripomočkov do najnovjših avtomatičnih strojev za registracijo na trak in luknjaste oblike, temveč na možnostih, ki jih ta prireditev daje za trgovinsko povezavo med proizvajalci, trgovinsko mrežo in potrošniki ter za vzpostavo trgovinskih stikov. Jugoslovansko gospodarstvo posvečuje modernizaciji upravne in finančne poslovanja v velikih organizacijah veliko pozornost. Zato postaja prav ta sejem iz leta v leto pomembnejši in bogatejši.

### »MODA PO SVETU«

Druga letošnja prireditev beograjskega sejma mednarodni sejem oblačenja »Moda po svetu« ne bo le razstava ali sejem tkanin in obval in tudi ne sejem, na katerem so ti pred-

meti le ena izmed blagovnih opredelitev, temveč bo to specifična prireditev, usmerjena izključno na prikaz sodobnih oblačilnih predmetov in vsega drugega, kar pripomore k estetični zunanjosti sodobnega človeka. Tako bo ta razstava obsegala vse oblačilne proizvode, izdelke iz kože, obuvalo, naravno in umetno krzno, klobuke, palice, dežnike, oblačila, nakit, kozmetiko in modni tisk.

V okviru razstave »Moda po svetu« bodo organizirali vrsto mednarodnih modnih revij, na katerih bodo modne hiše in ustanove prikazale svoje izdelke ter ustvaritve »visoke mode«. Trije dosedajni modni festivali v Beogradu, na katerih so se odlikovale tudi italijanske modne hiše, so naredili iz Beograda središče za prikazovanje svetovne mode in za oblikovanje jugoslovanske mode. Vključitev teh prireditev v program mednarodnega sejma sodobnega oblačenja je prav izraz pomena, ki ga je beograjski sejem zadobil tudi na tem področju.



Pogled na beograjsko sejmščišče. Sedajni ravnatelj Rajter si prizadeva, da bi sejem pridobil še z estetskega vidika. Letos bodo dogradili 1300 metrov obale ob Savi, kjer bo nastalo pravo sprehajališče za obiskovalce, ki bodo iskali oddiha v naravi.

## Za zdaj pokojninsko zavarovanje nekatoliških duhovnikov Verski sklad za vzdrževanje duhovščine

Te dni sta parlamentarni odbor za notranje zadeve in delo pri poslanski zbornici odobrila vladni zakonski osnutek, ki predvideva ustanovitev pokojninskega sklada za nekatoliške duhovnike; pravzaprav gre predvsem za protestantske duhovnike, ki jih je okoli 300 v Italiji, tega zavarovanja pa ne bodo deležni rabini, ker so ti že zavarovani v okviru židovskih občin. Gre za pokojnino v primeru starosti in onemoglosti. Pokojnino zaradi starosti bo deležen duhovnik, ko doseže 70 let v primeru, da je bil zavarovan vsaj 10 let ter je plačeval ustrezni prispevek. Pokojnina bo znašala od 180.000 do 480.000 na leto, letni prispevek zavarovanca pa 30.320 lir. Pokojnina zaradi onemoglosti se lahko prične izplačevati ali bil prizadet zavarovan vsaj pet let. Pokojnina znaša za vse zavarovance v tem primeru 420.000 lir na leto.

Poslanski zbornici sta bila predložena dva zakonska osnutka za pokojninsko zavarovanje katoliških duhovnikov, in sicer novembra 1959 za časa predsedovanja A. Segnija in drugi, ki ga je predložil poslanec Foderici. Ti osnutki slonijo v bistvu na isti podlagi kakor osnutek, ki sta ga sprejela omenjena parlamentarna odbora v korist nekatoliških duhovnikov, vendar se poslanska odbora doslej še nista mogla zediniti glede po-

dohodki verskih ustanov občutno zmanjšali, je država leta 1922 priznala kongruo župnikom, ki so jo uživali že poprej — tudi škofom in kanonikom.

Z denarjem iz Verskega sklada se vzdržujejo tudi poslopja, ki so namenjena bogoslužju. Za vse to niso za dostavala sredstva Verskega sklada, zato se je njegova uprava pogosto zahtevala k državi za finančno pomoč. V začetku je državna blagajna prispevala z majhnimi letnimi ali priložnostnimi izdatki, pozneje pa, in sicer odkar je bil leta 1929 sklenjen lateranski konkordat, se je država obvezala, da bo prispevala letno k vzdrževanju ravnovesja proračuna Verskega sklada. Tedaj se je država tudi obvezala, da bo tudi z lastnimi prispevki zagotavljala duhovščini ustrezne dohodke in zlasti izenačila razlike v realnih dohodkih, ki bi nastale zaradi razvednotenja denarja. Vzpredeno z nazadovanjem vrednosti valute, so naraščali prispevki države. Prav zaradi zvišanja življenjskih stroškov, ki je nastopilo kot posledica razvednotenja denarja, se je kongrua zvišala 94-krat v primeru s predvojnimi časi. Tako na primer je bila kongrua župnikov od prvotnih 3500 lir povešala na 327.297 lir na leto in škofov od 17.000 na 1.592.701 lir, navadnih kanonikov pa od 3.000 na 281.080 lir.

Leta 1939 je bilo v državnem proračunu predvidenih 79 milijonov lir

## Za kongruo, zaradi razvednotenja denarja je ta postavka v državnem proračunu leta 1954 dosegla že 5 milijard in leta 1956 6,4 milijarde lir. Država danes na 95 milijarde lir. Znašajo izdatki so se v ta namen tudi poravnale nove župnije; ustanove, ki imajo pravico do kongruo, so se od časa konkordata (leta 1929) pomnožile za 3.000 enot, to je na 28.000; od teh je bilo 22.555 župnijskih, 244 škofijskih in 5.240 kanoničnih. K tem je treba dodati še druge, in sicer iz pokrajini, ki so bile priključene k Italiji po vojni leta 1918, in katerih kongrua je bila urejena po avstro-ogrskem pravu.

V izrednih primerih podeljuje država podpore potrebnim duhovnikom, doma in na tujem, kakor tudi moškim in ženskim verskim skupnostim.

Tudi stroški za vzdrževanje nepremičnih verske narave, ki so važne tudi z zgodovinskega in umetniškega vidika, naraščajo iz leta v leto. Popravila in vzdrževanje cerkvenih stavb je takoj po vojni stalo 2 milijona lir, danes je treba v ta namen izdati že 1200 milijonov lir na leto. Iz Verskega sklada odhaja denar tudi za nabavo cerkvene in druge opreme, potrebne za bogoslužje. V ta namen gre 80 milijonov lir na leto, medtem ko prispeva Verski sklad za vzdrževanje raznih cerkvenih uradov 150 milijonov lir na leto. Teh prispevkov so tudi deležne cerkvene zgradbe (cerkve) v tujini.

(Podatki o Verskem skladu iz revije »Documenti di vita italiana«)

## Sodelovanje med Jugoslavijo in afriškimi deželami

V daljšem komentarju o pomenu zadnjega potovanja predsednika Tita po afriških državah omenja časopis »Revolucija internacionali« (Milan), da ni šlo samo za utrditev političnih vezi med Jugoslavijo in mladimi neodvisnimi afriškimi državami, temveč tudi za navezavo gospodarskih stikov.

Z nekaterimi novimi državami v Afriki je bila že ustvarjena podlaga za gospodarsko sodelovanje. S sporazumom od 18. februarja 1961 si je Gana zagotovila od Jugoslavije posojilo 5 milijonov dolarjev, da bi s tem denarjem lahko nakupila industrijske proizvode in opremo za predelavo surovin. Poleg tega bodo Gani pomagali jugoslovanski strokovnjaki na področju ladjedelstva, kemične industrije ter proizvodnje bombaža in lesa. Tudi Mali je sklenila dogovor z jugoslovansko vlado, in sicer 8. marca. Gre za izdelavo splošnega gospodarskega načrta in smernice, kako naj bi se država dvignila iz sedanje zaostalosti. Dani so ugodni pogoji za jugoslovanski izvoz v Togo, ki je podpisal z Jugoslavijo pogodbo o graditvi hidroelektrične centrale. To delo je bilo zaupano beograjskemu podjetju »Energoprojekt«. Gospodarski stiki med Jugoslavijo in Liberijsko so že

utrdjeni; saj je Liberijska bila prva zahodnoafriška država, ki je podpisala gospodarske sporazume z Jugoslavijo. V Liberijski bodo jugoslovanski strokovnjaki sodelovali pri graditvi tovarn za predelavo kmetijskih pridelkov. Gospodarsko sodelovanje z Gvinejo se bo razvilo na podlagi sporazuma iz novembra 1960, ki vsebuje tudi klavzulo o največjih ugodnostih in predvideva poravnavo v klirungu. V Gvineji je že lepo število izvedencev in jugoslovanskih profesorjev, ki pomagajo pri gospodarski graditvi. Gvineja bo deležna jugoslovanskega posojila za financiranje raznih industrijskih načrtov, ki jih vsebuje triletni gospodarski načrt. Današnja izmenjava med obema državama se že suka na ravni 8 milijonov dolarjev letno v obeh smereh.

### ZA POVEČANJE IZVOZA ČESKOSLOVASKEGA STEKLA V ITALIJO

V Rimu je bilo te dni posvetovanje med predstavniki českoslovskega ministrstva za zunanjo trgovino, podjetja »Keramik« iz Prage, českoslovskega poslanstva v Rimu ter Zdrženja italijanskih trgovcev s steklom in keramiko, da bi našli pot za povečanje izmenjave na tem področju. Razpravljajo se zlasti o ovirah, ki so na poti českoslovskega izvozu v Italijo. Pri tem so ugotovili, da je uspešno posredovanje združenja »Assoceramvetro« pri pristojnih vladnih organih, da bi se carina na uvoz tega blaga iz českoslovske znižala. Českoslovsko odposlanstvo je z zadovoljenjem vzelo na znanje, da je uspešno posredovanje predstavnikov Assoceramvetro pri vladi, da bi se znižala carina na uvoz tega blaga iz Českoslovske 1. januarja 1961.

## Pređ zgodovinsko hišo

Po dvournem pričevanju na procesu proti Eichmannu v Jeruzalemu je pesnik Aba Kovner dodal: »Povedal sem resnico in nič več kakor resnico, toda ne vse resnice«. Kovner je bil voditelj tajnega židovskega uporniškega gibanja v enem izmed getov v Ltviji. Kar je povedal o grozotah nemške tajne policije »gestapa« proti židom in njihovim otrokom, je torej sam doživel. Sam pravi, da ni povedal vse resnice; kajti že sama ta »vsa resnica«, ki jo je doživel Kovner, je tako obširna in nečrpana, da bi zahtevala dneve in dneve pričevanja, da bi jo lahko vsaj približno opisali.

V Jeruzalemu je poleg vsega procesa zaradi mučenja in pomorov židov in sam državnih tožilec opozarja priče pogosto, naj se v svojih izpovedih omejuje na le zločine. Koliko zločinov nad ljudmi drugih narodnosti, kamor je med drugo vojno segla nemška vojska, bo ostalo skritih za večne čase! Kdo bo odkril na primer tistega pred Bogdanovičevim hišo, v Beogradu, na križišču Svetosavske ulice, ki je za miselnost junckerjev, hitlerjanec in vseh Nemcev, ki so se pri njih Solali, morda še bolj značilen kakor sami krivci zločin.

Bilo je enega izmed tistih večerov, ki so bili za dušo in telo Beograščanov toliko bolj blažodejni, kolikor so bili strahovitojši trenutki vsakdanjega bombardiranja ob beleni dnevu, ko smo sloneli na oknu hiše v Svetosavski ulici. Pred nami je na vogalu iz mraka ustajala v svojih baročnih obrisih hiša arhitekta Bogdanoviča, bivšega beograjskega podžupana, ki bo prešla v zgodovino; saj sta se v njej nekaj mesecev kasneje sestala maršal Tito in general Alexander, da bi si razdelila vlogo pri zadnjem navalu za osvoboditev Trsta in Julijske krajine. Vladal je veličasten mir in zdelo se ti je, da ga vsrkavajo še razrešene stave po mestu, ko smo nenadoma začuli z ulice rezko nemško kletve. Vse se je odgrajalo z nenavadno brzino. Na pločniku pred Bogdanovičevim hišo je nemški vojak — morda je bil tudi podoficir ali celo oficir — s pestjo udaril starega Beograščana v bardo, da so mu zaskrepetali vsi zobje. Starec je vzdihnil, se opotekel in oprl na zid. Zakaj vendar vse to? Nesrečnik je nosil v roki nekakšno »kanglicio« — morda je bila večerja — in se je nehote obregnil ob nemškega vojaka. Niti besede iz njegovih ust, kakor bi bil viden takšnih ponižanih iz pestoletnega turškega suženjstva. Zavladala je zopet popoln mir, čul se je samo še odmev trdega škornja Hitlerjevega vojaka, ki je zginil v zamerjenih ulici, verjetno v zavesti, da je s svojim »energičnim« nastopom prvi Balkancu branil čast svoje vojske.

Komaj nekaj mesecev nato je med spopadom s partizani in Rusi prav na istem mestu pred Bogdanovičevim hišo obležalo sedem nemških vojakov, enemu je odtrgalo glavo. Tako so ležali v krvi in čestnem prahu dva dni, dokler se ni fronta ustavila na Slaviji, nekakih dvesto korakov niže in so si partizani lahko odgnili toliko časa, da so vojake pokopali na nezadanih parceli na drugi strani ulice. Nad njihovimi trupli se danes dviga velika palača in njihovi starši, žene in zaročnice jih gotovo nikdar ne bodo odkrili. »Sic transit gloria...«

Ko bi bilo sistemsko vojaku, podoficirju ali oficirju, ki se je v svoji oholosti tako znesel nad ubogim in verjetno celo lačnim starikom dano, da samo za trenutek vidi strašni prizor sedmih nemških vojakov v njihovi lastni krvi!

Naglo je čas zgledal Hitlerjev rajih in danes povsem upravičeno postavljamo mlada nemška generacija v svojih znanstvenih in leposlovnih delih na zatožni klopi tudi tiste Nemce, ki so samo sodelovali z oržjem ali s svojim molkom. Morda je tudi starejši rod le spregledal in se čuti skrivaj, kakor pravijo poročila iz Zahodne Nemčije, da ga proces proti Eichmannu ne zanima.

# PO SVETU

**ITALIJANSKO MNENJE O JUGOSLOVANSKI ZUNANJI POLITIKI.** Italijanski časopis »Relazioni internazionali«, ki ga izdaja Institut za proučevanje zunanje politike v Milanu, je priobčil daljši članek o političnih in gospodarskih smolnih Titovega potovanja po afriških deželah. Tito je sam izjavil časnikiarjem, da je možno samo na mestu videti in čutili, da afriški narodi stopajo na mednarodno poprišče. Glede načela aktivnega sožitja (koeksistence) med narodi, ki ga že dolgo vneto brani jugoslovanska zunanja politika, je treba ugotoviti, da je izmed narodnih listin, ki jih je podpisal predsednik Tito z raznimi državnimi govorniki, očitno, da so ti osvobodili jugoslovanske gledišče, da so se odnosi med velikimi državami na vrhuncu poslabšali in da se je polemika med Vzhodom in Zahodom zaostri. Končno je pokazal, da Organizacija združenih narodov ni na višini, ki jo zahteva reševanje zapletenih mednarodnih vprašanj. Po mnenju jugoslovanskih politikov obstoj nevarnost, da bi bile tudi manjše države zapletene v spopad med velikimi; zato se morajo zadržati, evropske in afriške države strniti, da se ubranijo pritisku velikih. Jugoslovanska zunanja politika je prepričana, da lahko nevtralnimi državam postavljajo, Jugoslavijo za vzgled, po kakšni poti je treba hoditi. V resnici Jugoslavija, piše časopis, glede na to, da je s svojo spretno politiko izpolnila od Zahoda gospodarsko pomoč in da je hkrati ohranila dobre gospodarske odnose z Vzhodom (saj je še vedno podpisala s Sovjetsko zvezo dogovor o obsežnejši trgovinski izmenjavi), upravičeno postavlja afriškimi državami se za zgled kot država, ki je spretno ohranila svojo svobodo, čeprav je izbrala izvirno in težko pot do svojega razvoja.

**TUDI ZENSKA VMES?** Na italijansko-avstrijski meji je italijanska policija aretirala dr. Viktorija Stadlmayer, višjo uradnico deželne vlade v Innsbrucku. Obtožena je, da je imela zveze z južnotirolskimi atentatorji, ki so v zadnjih mesecih na več krajih položili razstrelivo ali bombe. Aretiranica je vodila južnotirolski arhiv v Innsbrucku in se je udeleževala mednarodnih pogajanj, ki so šlo za južnotirolsko vprašanje, tako v New Yorku in Milanu. Avstrijska vlada je protestirala proti aretaciji. Dr. Stadlmayer je bila rojena v Brixenu, ki je bil po prvi vojni priključen k Italiji, pozneje se je izselila v Avstrijo.

**HRUSČEV JE OPTIMISTIČEN GLEDE SPORAZUMA Z AMERIKO.** V Tbilisiju v Georgiji je predsednik Hruščev v svojem govoru dejal: »Kapitalistični in socialistični režimi si dajeta deljivo svet; od tujih potreb, da živimo drug poleg drugega brez vojne.« Dodal je, da bosta Sovjetska zveza in Amerika kljub obstoječim nasprotjem končno spoznali potrebo po medsebojnem sožitju v miru na istem planetu ter poskusi skupen jezik za rešitve spornih vprašanj.

**FIDEL CASTRO PROTI KATOLISKI CERKVI.** Kubanska vlada je obtožila katoliško duhovščino, da je podpirala protirevolucionarno gibanje kubanskih izselencev, ki se je zaključila s poizkusom izkrcanja. Zato je Fidel Castro dal izgnati 300 duhovnikov, ki so španjskega porekla. Vlada je dala tudi zapreti katoliško univerzo, na kateri je poveljevalo 25 patronov avgustinskega reda. Med njimi jih je bilo tudi 5 iz Severne Amerike, 7 iz Nizozemske in približno 10 iz Španije. Redovniki so bili zdaj porazdeljeni po samostanih. Katoliško univerzo je obiskovalo povprečno po 200 študentov. Policija je za nekaj dni priprila rektorja, nato pa je on prevzel vodstvo nadškofije v Havani. Na argentinsko poslanstvo v Havani se je zatekel kardinal M. A. Betancourt, poleg njega tudi škof v Pinar del Río R. Rose, nadškofjski tajnik in okoli 10 drugih duhovnikov.

**PRAVOSLAVJE V SVETOVNEM SVETU CERKVA.** Na letnem zborovanju ameriške konference za svetovni svet cerkva (World Council of Churches) v Buck Hill Fallsu je predsednik glavnega odbora Svetovnega sveta cerkva luteranec dr. Franklin Clark Fry sporočil, da je Ruska pravoslavna cerkev zaprosila za pristop k Svetovnemu svetu cerkva. Prošnjo je podpisal moskovski patriarh Aleksej in bo gotovo sprejeta na skupščini Svetovnega sveta cerkva, ki bo novembra v N. Delhiju. Svet je že pred leti povabil katoliško cerkev ter rusko in grško pravoslavno cerkev, naj pristopijo, toda doslej se je odzvala samo grška. V svetovnem svetu cerkva je 178 raznih cerkvenih združenj. Rusko prošnjo zaveda 30.000 duhovnikov, 73 škofov, 20.000 cerkvenih občin in 40 samostanov. Ameriški tisk pripominja, da se je po Stalinovi smrti verjetnost za pristop ruske pravoslavne cerkve močno povečala.

**JUGOSLOVANSKI DRŽAVNIKI PO SVETU.** Podpredsednik Ranković je bil na tridnevnem obisku v Atenah. Po obisku je bilo objavljeno jugoslovansko-grško poročilo, ki naglašja, da bi razlike glede režima in politične usmeritve ne smele predstavljati ovire za sodelovanje na mednarodnem področju. Hkrati naglašja poročilo zadovoljstvo, da se odnosi med obema državama razvijajo ugodno.

**DR. V. VELEBIT V ITALIJI.** Glavni tajnik Evropske gospodarske komisije pri OZN v Ženevi dr. Vladimir Velebit je preteklo soboto prispel v Rim na uraden obisk. Sprejel ga je minister za zunanjo trgovino M. Martellini. Na sestanku, ki se ga je udeležil tudi opolnomočeni minister Notarangelo, so govorili o evropskih gospodarskih vprašanjih in sodelovanju Italije pri gospodarski komisiji.

**NIKOLA MINČEV V KOPRU.** Državni sekretar za finance Nikola Minčev je v ponedeljek obiskal Koper, ki je ta dan slavil občinski praznik združen s spominsko slavnostjo na profitašični upor v Marezgah 15. maja 1921. Minčev si je ogledal tovarno motornih vozil Tomos in pristanišče. Zanimal se je za izgradnjo pristanišča in za vprašanje tranzitnih tarif, ki je postalo v Kopru sprično naraščajočega prometa tudi s tujimi državami zelo pereče.

# Mednarodna trgovina

## Na padovanskem sejmu 27 držav

Letošnjega padovanskega velesejma, ki bo od 29. maja do 13. junija, se bodo udeležili razstavljavci iz 27 držav. Uradno bodo na sejmu nastopile naslednje države: Avstrija, Belgija, Brazilija, Bolgarija, Češkoslovaška, Ceylon, Dominikanska republika, Francija, Velika Britanija, Grčija, Jugoslavija, Mehika, Poljska, Portugalska, Združena arabska republika, Romunija, Madžarska in Čile. Poleg tega bodo v Padovi razstavljeni tudi izdelki iz Danske, Zahodne in Vzhodne Nemčije, Japonske, Holandije, Španije, Švice in ZDA. Sejem si bodo ogledali med drugimi visokimi predstavniki javnega življenja francoski, jugoslovanski in avstrijski poslanci in Rimu ter madžarski opolnomočeni minister pri italijanskih vladi.

**TUDI SRBOHRVASCINA NA SEJMU**  
Kongresno dvorano na sejmščini so opremili z napravami za istočasno prevajanje govorov na angleški, francoski, nemški in srbohrvaški jezik. Prevajalci bodo iz posebnih kabin prevajali prevod govorov v vseh teh jezikih, udeleženci kongresa pa bodo poslušali prevod s slušalkami.

## AMERIŠKA GOSPODARSKA POMOČ JUGOSLAVIJI

Proti koncu aprila je bil med Jugoslavijo in Združenimi ameriški državami v Beogradu podpisan sporazum, po katerem bo Amerika dobavljala Jugoslaviji za 30,4 milijona dolarjev kmetijski pridelkovni produkt plačilo v jugoslovanski valuti. Od dinarskih sredstev bo prepuščenih Jugoslaviji 45% kot posojilo za gospodarski razvoj na 30 letni rok, in sicer za finansiranje industrije, rudnikov, izgraditev prometnih zvez in izvedbo načrtov v kmetijstvu. Nadaljnjih 45% bodo Združene ameriške države odstopile Jugoslaviji v dar, in sicer za izvedbo raznih načrtov v kmetijstvu in na drugih področjih. Prestalih 10% bo na razpolago za stroške ameriške vlade v Jugoslaviji. Amerika bo dobavljala Jugoslaviji 200.000 ton pšenice, 11.000 ton bombaža, 30.000 ton jellenega olja in za 0,2 milijona dolarjev limon in pomaranč.

Na podlagi drugega dogovora bodo ZDA dobavile Jugoslaviji za 8,7 milijona dolarjev bombažnega semenskega olja in za 200.000 dolarjev limon. Jugoslavija bo plačala te dobave v dinarjih; izvršene bodo do 31. avgusta.

## POSEBNA ANGLEŠKA CARINA NA UVOZ JAJC IZ POLJSKE IN ROMUNIJE

Na zahtevo kmečkega združenja namerava angleška vlada uvesti posebno carino na uvoz jajc iz Poljske in Romunije. Angleški kosekorejci trdijo,

da prodajajo Poljaki in Romuni jajca izpod cene, ker jim to omogoča državna podpora. Obstaja nevarnost, da se angleški kosekorejci pridene nepopravljiva škoda. Domača proizvodnja bo na Angleskem letos že tako velika, da bo zadostovala domači porabi.

## ZNIZANJE CARIN EST ZA NADALJNJIH 20%

Iz Bruslja poročajo, da je predsednik komisije Evropskega skupnega trga predlagal, naj bi se carine med šestimi članicami EST letos znižale za 20%. Tako bi skupno znižanje od leta 1957, ko je bil podpisan rimski sporazum, doseglo 50%. O tem predlogu bo razpravljal svet za valute in konjunkturo pri EST na zasedanju 29. in 30. maja. Po dosedanjem dogovoru bi se carine med državami EST konec letošnjega leta znižale samo za 10%.

## DRŽAVE EST BODO IZVAZALE SLADKOR

V državah članicah Evropskega skupnega trga bodo letos proizvedli 6-6,1 milijona ton sladkorja. Računajo, da znaša potrošnja tega blaga na EST 5 milijonov ton, tako da bodo države članice lahko izvoze precejšnje količine sladkorja. Najvisjo proizvodnjo med šestimi državami ima Francija, ki bo proizvedla letos okoli 2,2 milijona ton.

## Tržaški trg ZELENAVA

Cene na tržaškem trgu na debelo vstevši taro (v oklepaju cene na drobno) za kg blaga v lirah.  
Radič I. 200-300 (260-380), II. 50-150 (80-200), solata 70-100 (100-140), spinaca 50-80 (80-120), blede 30-60 (50-90), cikorija 20-30 (40-60), grah 70-130 (140-180), bučke 60-90 (90-140), bučke kopske 200 (280), rdeča pesa 25-30 (40-50), šparglji 200 (280), šparglji goriski 300 (400), paradižniki 210-280 (280-380), karčofi 10-15 (18-25), krompir star 26-60 (35-75), nov 50-80 (80-120), sladko zelje domače 80 (120), drugo 40 (70), korenje staro 50 (80), novo 70 (100), čebula stara 65 (90), nova 50 (80), česen 250-300 (300 do 380), fižol v stročju zelen 280-300 (340-360).

## SADIJE

Cešnje 100-180 (140-220), jabolka del. 130-150 (180-200), ostalih vrst 75-100 (90 do 160), pomaranče 120-150 (180-200), jagode istrske 150-160 (220-260), italijanske 120-220 (180-320), limone 90-100 (120 do 140) lr kg.

Iz Kopra prihajajo jagode, krompir, bučke in grah, vendar v manjših količinah kakor lansk leto. Češnje s Koprskega so dražje kot lani. Iz tržaške okolice prihaja na trg mnogo zelenjave po zmernih cenah; manj zelenjave je z Gorikškega. Nekaj nenavadnega je, da imamo letos v tem času na trgu domače sladko zelje.

## Sloviša sovjetska dražba kožuho Na prodaj okoli 5 milijonov krzen

V Leningradu je bila lani 31. mednarodna dražba krzna. Ruske dražbe kožuhovine privabijo trgovce s tem dragocenim blagom iz vsega sveta in odločno vplivajo na ustvarjanje cen v tej trgovini. O zadnji dražbi je obširno poročala ruska strokovna lovska revija »Ohta i ohotičnije hozjajstvo«, po kateri posnemamo nekaj podatkov o razvoju krznarstva v ZSSR. Zanimivo je, da so bile pred leningradsko dražbo redne dražbe v ZDA, Kanadi in v Angliji, ki pa so bile mrtve, s slabimi cenami, tako da so pričakovali, da se tudi dražba v Leningradu ne bo obnesla. Presenečenje je bilo veliko, ko so v Leningradu prinesli na prodaj in prodali več kožuhov kot kdaj koli poprej.

V letu 1959 so pridobili v Sovjetski zvezi za 2,911 milijonov rubljev krzen, od tega pa je šlo za izvoz samo za 166,5 milijonov rubljev. Kožuhi so redke in dragocene stvari in zato vsi radi, ne samo ženske, slišimo govoriti o kožuho. To bo morda izviralo tudi iz tega, da velika večina med nami nima sploh nobenih krzen v svoji garderobi.

Na leningrajski dražbi so prodajali naslednje kožuhe: Veeverice 717.000 kov, nere (divje in udomačene) 36.000, ris 3.500, mongolski svizci 84.000, snežni zajec 45.000, navadni zajec 111.000, pižmovke (ondatra) 1.218.000, hermelini 101.000, kitajska in korejska kuna 106 tisoč, sibirski kuna (kolonok) 34.000, modra lisica 22.000, stepska lisica 2.500, rdeča lisica 15.000, sobolj 15.800, kuna zlatica 19.000, polarna lisica (pesec) 14.300, beli duhar 18.000, črni duhar 26 tisoč, nutria 1.000, snežna podlasica 6 tisoč, kar 100.000, domača mačka 39.000, karkrali surov in barvan 934.000.

Na prodaj je bilo postavljenih 4 milijone 760.000 krzen sovjetske proizvodnje, poleg tega so razstavljale še naslednje države socialističnega tabora: Kitajska 90.000 kun, Mongolija 79.000 svizcev, Koreja 16.000 kun, Poljska 5.000 nere, Romunija 23.000 karakalov. Kupovalce so skoraj vse zahodne države. Italija je na pr. kupovala nerce in ris, Jugoslavija pa kune zlatice. Kupci niso povpraševali ne po divji mački, ne po burundskih (neke vrste veeveric) in ne po vodni podgani zato jih niso dali na dražbo in so jih odstopili v prodajo notranjemu sovjetskemu trgu.

Veliko zanimanje je vzbudila razmnoženje pižmovke, ki so jo vztrajno navajanjem na rusko podnebje v 30 letih razširili do velikih vrzelnih farm. Vsi so se čudili velikemu številu soboljev, ki so prišli na trg. Res pa je, da so ob koncu stoletja sibirski lovci nalovili tudi po 60.000 soboljev. Zdej

OBRETNOSTNA MERA PO SVETU %			
	nova	od stara	od
Avstrija	5,00	17,360	4 1/2
Belgija	5,00	4,860	4,00
Kanada	3,53	27,461	3,57
Danska	5 1/2	26,160	5,00
Francija	3 1/2	6,100	4,00
Indija	4,00	16,557	3 1/2
Italija	3 1/2	7,658	4,00
Japonska	6,57	26,161	6,93
Nizozemska	3 1/2	16,119	2,31
N. Zelandija	7,00	23,361	6,00
Norveška	3 1/2	14,255	2,50
J. Afrika	5,00	4,561	4,00
Španija	5,00	11,660	6,00
Švedska	5,00	15,160	4,00
Švica	2,00	26,259	2,00
Anglija	5,00	8,126	5,00
ZDA	3,00	12,860	3 1/2
Z. Nemčija	3,00	5,561	3 1/2



**Predsednik vlade Amintore Fanfani** (karikaturna slika) »Il Pensiero Nazionale« je s svojo nepričakovano izjavo v Ravenni močno razgalil politične duhove v Italiji. Strankam, ki podpirajo njegovo izključno demokratsko vlado (socialni demokrati, liberalci in republikanci), je jasno dejal, da do prihodnjih političnih volitev v letu 1963 ni druge demokratske rešitve, kakor da ostane na oblasti sedanja vlada in da se okoli krščanske demokracije stredo omenjene stranke; pripravijo naj se na skupen nastop na volitvah, da tako lahko preprečijo vsako nevarnost. To pomeni, da g. Fanfani ne računa več na preobrat v notranji politiki, ki bi mu omogočil sodelovanje s socialisti. Težko je reči, kakaj se je Fanfani, ki je bil na glasu kot prvi pobudnik med krščanskimi demokrati za sodelovanje s socialisti, tako jasno odločil za novo politično smer: ali pod vplivom odpora Cerkve proti sodelovanju s socialisti ali zaradi nejasnega položaja v socialistični stranki, kjer se je ojačilo krilo, ki je proti prelomu s komunisti; s temi so sicer socialisti povezani v delavskih sindikatih. Značilno je, da je notranji minister Scelba dovolil in omogočil zborovanje neofašistične organizacije »La Giovane Italia« v Morgoninih sindikatih in hiviših partizanov, ki pa se jim niso pridružili krščanski sindikalisti.

**»ANNUARIO ALBERGHI D'ITALIA«.** Založila ENIT. Gre za katalog hotelov v Italiji. Lani je bilo v Italiji 16.441 hotelov. Razvoj je bil naslednji: leta 1955 11.386, leta 1956 12.001, leta 1957 13.208, leta 1958 14.222 in leta 1959 15.317. Turistična ustanova ENIT je natisnala v času 1959/60 269.520 kartončkov s cenami, ki jih hotelirji razbesojijo v hotelskih sobah.

**ZNIZANJE OBRETNOSTNE MERE V ZAHODNI NEMCIJI.** Glavni odbor nemške Zvezne banke je sklenil znižati obrestno mero od 3,5 na 3%.

**ZVIŠANJE OBRETNOSTNE MERE V JUŽNI AFRIKI.** Južnoafriška vlada je zvišala obrestno mero od 4,5 na 5%. Zdej kroži v Južni Afriki nova valuta »rand«, ki velja 1,40 dolarja.

## Na severnem področju se je nekaj zganilo

### Po videmskem obisku v Ljubljani - Razstava Alpe-Adria

Od treh italijanskih obmejnih pokrajin Trsta, Gorice in Vidma ima videmska pokrajina najdaljšo mejo s Slovenijo. Saj se vleče ta meddržavna in pokrajinska meja od Golovrača Brd, preko dolgin hrtov Kolovrača, skozi zamožni žep kobariškega kota čez Kaninico in Mangrtovo gorovje do avstrijsko-italijansko-jugoslovanske trojeve na Petelinu iznad Rateč v gornji Savski dolini.

Na skupnem zasedanju videmske in ljubljanske trgovske zbornice dne 4. maja v Ljubljani (Glej poročilo v prejšnji številki »Gospodarstva«) pa so ugotovili, da celo vodilni trgovski krogi premalo poznajo možnosti proizvodnje in kakovosti izdelkov v sosednji pokrajini. Zaradi tega sta sklenili obe zbornici, da vse ukrepanja, kar je v njihovi moči in pristojnosti, da seznanita svoje trgovske in sploh gospodarske organizacije ter trgovske operatore, kakšno je gospodarsko življenje v videmski pokrajini in v republiki Sloveniji.

Prav zaradi tega, da bi se gospodarski svet poznali, je videmsko opolnomočeno trgovsko zbornice sprejela z veseljem pobudo, da se pomlad 1962 priredi v Ljubljani posebno prodajno razstavo (mostra - mercato), na kateri bi bili razstavljeni proizvodi obmejnih pokrajin: Avstrije, Italije in Slovenije. Izmenično bi bilo možno, da bi bila kasneje ta razstava v Vidmu, saj že tako nima videmska pokrajina posebnih sejmov, ako izvažemo dve razstavni prireditelji obrtniške narave v Vidmu in Pordenonu.

Sklenitev videmskega sporazuma že pred skoraj šestimi leti, avgusta 1955, v Vidmu je bila velikega pomena ne samo za gospodarstvo, temveč tudi po duhu popuščenja napetosti ob meji in zblizevanja med obmejnimi prebivalci. Gmotno pa je Videm še najmanj deležen ugodnosti, ki jih daje sporazum, ki nosi njegovo ime. V obmejni pas so vključena samo tri manjša središča videmske pokrajine: Trbič, Tarcent in Cedad, medtem ko sta gospodarsko najpomembnejši mesti Pordenone in Videm izven pasu. Razumljivo je, da Videmčani žele, da bi bil tudi Videm, kot Gorica, glavno mesto goriške pokrajine in Trst, tržaške pokrajine, deležen ugodnosti, ki jih daje malobojni promet. Desetkilometerskega pasu na obeh straneh meje pa ni moč razširiti kljub temu, da so krajevne oblasti in prebivalstvo temu naklonjene, ker formalno tega ne dovoljujejo določbe videmskega sporazuma. Za razširitev obmejnega pasu, ki bi vključeval tudi Videm, bi moral biti sklenjen nov sporazum med obema državama. Pač pa je moč povečati stike s še bolj liberalnim tolmačenjem predpisov videmskega

# Turizem

## En vizum za tri potovanja v Jugoslavijo

V ponedeljek je jugoslovanski konzul A. Olujič v prisotnosti konzula Rukavine in vicekonzula Kovačiča na posebni tiskovni konferenci razložil ugodnosti, ki jih bodo odsljedile turisti, namenjeni v Jugoslavijo. Uveden je bil namreč nov enkratni vizum, ki daje turistu pravico na tri potovanja v enem letu; na vsakem potovanju ostane turist v Jugoslaviji lahko do 30 dni. V primeru potrebe lahko prosi v Jugoslaviji za podaljšanje bivanja. Dolej se ni razčlenilo vprašanje, ali turist, ki je izkoristil vizum za tri potovanja, lahko v istem letu na novo zaprosi za nov turistični vizum, ki bi mu dal pravico do istih ugodnosti. Vizum za tri potovanja stane 1300 lir, medtem ko stane turistični vizum za eno potovanje 650 lir. Turist bo torej že pri pristojbini prihranil, ako se odloči za vizum za tri potovanja. Na tiskovni konferenci se je razvila živahna razprava, ker so časnikiarji postavljali najrazličnejša vprašanja v zvezi s turizmom v Jugoslaviji. Lani so na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu podelili 90.000 vizumov, od teh približno 65% tržačanom. Turist lahko prejme vizum v 24 urah. Glede potovanja v Jugoslavijo veljajo določbe, ki smo jih v našem listu že večkrat omenili. Ostala je v veljavi določba, da sme turist vzeti v Jugoslavijo tuje valute, kolikor hoče, dinarske pa samo 1500 dinarjev v bankovcih po 100 dinarjev. Denar menjava v Jugoslaviji po tečaju 96 dinarjev za 100 lir. Običajni vizum za obisk sorodnikov ali zaradi poslov stane 1950 lir in velja 30 dni.

**POGOJI ZA TURIZEM V JUGOSLAVIJI UGODNEJSI.** Zahodnonemški gospodarski list »Handelsblatt« (Düsseldorf) ugotavlja, da bodo letos pogoji za bivanje nemškega turista v Jugoslaviji ugodnejši kakor lansko leto. Stroški se sicer niso za toliko znižali, kolikor je bil znižan turistični tečaj - dinarja (od 400 na 600 dinarjev za dolar, oziroma 150 dinarjev za nemško marko, to je za 33%). Dinarske cene nekaterih uslug so se namreč znižale. Ugodnejši pa bodo pogoji za turista predvsem zaradi znižanja potnih stroškov. Železniška tarifa je bila preurejena. Vožnja v prvem razredu od Jesenice do Reke (20 km) je lani stala v ekspresnem vlakcu 19,10 nemške marke, letos pa stala 10,90 marke, to je za 40% manj. Na razdalji 672 km od Sočane do Beograda je stala lani vožnja v prvem razredu brez vlaka 42 mark, letos stane 24,80 marke, to je 30% manj. Tranzitna vožnja od avstrijsko-jugoslovanske meje do jugoslovansko-grške meje (Djevdjelije) je stala lani 75,60 marke, zdaj pa 46,40 marke, to je 37% manj. Češnja je tudi vožnja z letalom. Iz Zagreba v Dubrovnik-Tivat stane danes 38 mark, lani 63 mark.

**»ANNUARIO ALBERGHI D'ITALIA«.** Založila ENIT. Gre za katalog hotelov v Italiji. Lani je bilo v Italiji 16.441 hotelov. Razvoj je bil naslednji: leta 1955 11.386, leta 1956 12.001, leta 1957 13.208, leta 1958 14.222 in leta 1959 15.317. Turistična ustanova ENIT je natisnala v času 1959/60 269.520 kartončkov s cenami, ki jih hotelirji razbesojijo v hotelskih sobah.

# NA KMETIJSKEM VELESEJMU V NOVEM SADU

## Povečano tudi zanimanje inozemcev - Nov paviljon

Mednarodni kmetijski sejem se je zaključil. Razstavljavci in obiskovalci so zadovoljni; saj se je ta sejem že tako uveljavil, da daje vsem poslovnim ljudem in tudi obiskovalcem širok pogled na sodobne dosežke v kmetijstvu in kmetijski mehanizaciji v Jugoslaviji in po svetu. Med razstavljavci iz tujine, med katerimi je bilo mnogo nemških, francoskih in angleških podjetij, so bile dobro zastopane tudi italijanske tovarne kmetijskih strojev. Tako je podjetje Nardi razstavljalo pluge, kopalne stroje in stroje za presajevanje rastlin, tvrdka Guizzardi - tifone je razstavila vrsto skropilnic za razkuževanje sadovnjakov, a podjetje Martinelli prav tako vrsto plugov za razna kmetijska področja. Tudi Trčka Pesči je imela na razstavi pluge, medtem ko je tovarna Bertioja razstavljala prikolice za prevoz najrazličnejših kmetijskih strojev in traktorjev - gosensarjev. Velika tovarna Montecatini je razstavila razne kemične izdelke za razkuževanje in pa svojo široko proizvodnjo osnovnih in sestavljenih umetnih gnojil. Tovarna Bertioini je pripeljala na razstavo ročne kosilnice, medtem ko je tovarna Motom pokazala mali poljski stroj za najrazličnejše potrebe, kakor za odkopavanje. Tovarna Cola je prikazala stroje za uravnavanje zemljišč. Na splošno je bila udeležba italijanskih razstavljavcev nekako na isti višini, kakor lansko leto.

**AMERIŠKA PŠENICA ZA BRAZILSKI DENAR**  
Združene ameriške države so pripravile dobaviti Braziliji pšenico in pšenično moko v vrednosti 18,3 milijona dolarjev proti plačilu v brazilski valuti. Gre za dobavo 200.000 ton blaga.

## Pomočstvo

**NAPOVEDANE LADJE (Odhod iz Trsta)**  
»JUGOLINIJA«  
Proga Jadransko morje —  
— Vzhod: Skopje 17/5, Zagreb 24/5  
— Indija — Pakistan: Lovčen 23/5  
— Indonezija — Daljni vzhod: Lovčen 23/5  
— Sev. Kitajska — Japonska: Lovčen 23/5  
— Južna Amerika: Trupca 5/6,  
— Perzijski zaliv: Topusko 10/6.

**JADRROLINIJA**  
Proga Jadransko morje —  
— Dalmacija — Grčija (tedenski): Orebič 23/5.  
— Grčija — Kreta: Lastovo 26/5.

**LADJE SPLOSNE PLOVBE**  
Motorna ladja »Bled« je 16. maja priplula v New York, od koder je namenjena v Boston, Filadelfijo in druge severnoameriške luke. »Bohinj« je 12. V. pristala v pristanišču Ploker je naslednji dan odplula proti Rotki, Benetkam in Kopru; 28. V. bo ladja ponovno odplula na Atlantski »Bovec« odplove 25. V. iz New Yorka proti Jadranskemu morju.

Obiščite odlična zdravilišča  
**Rogaška Slatina, Dobrna in Laško**  
Prelepe izlete in oddih pa najdete v **Logarski dolini**.  
Zahtevajte prospekte pri  
**Geljski turistični zvezi GELJE**

## Športhotel POKLJUKA

(BLED 1250 m)  
Moderno urejen hotel s tekočo toploto in hladno vodo, centralno kurjavo in dvigalom.  
Restavracija z domačimi in tujimi specialitetami, kavarna z glasbo in plesom • Železniška postaja Lesce-Bled, Bled-Jezero. Stalna avtomobilska zveza • Obiščite nas, zadovoljili Vas bomo!

**BANCA DI CREDITO DI TRIESTE S. P. A.**  
**TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**  
GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIN LIR 180.000.000  
TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10  
TELEFON št. 38-101 BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

**Lestenci, svetilke, popolne opreme za kopalnico**  
... po cenah, ki se ne dajo primerjati!

# Brandolin

Via S. Maurizlo, 2

**Splošna plovba Piran**

Telefon 51-70  
Telex 03923 03522

Vam nudi svoje usluge na ekspresni potniško tovrni liniji za Združene države Severne Amerike

Potovanje traja iz Trsta samo 15 dni

Na liniji sodelujemo z Jugolinijo iz Reke

Poslužujte se naših uslug na redni službi okrog sveta z rednimi odhodi enkrat mesečno in v prevozih dolge in obalne plovbe

# vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUZENJA

## Doplačilo pristojbin za javne lokale

Glede doplačil zaradi povišanih pristojbin (taks) veljajo za lastnike javnih lokalov naslednje določbe:

Do 19. maja je treba plačati razliko takske za dovolilnico za izdelovanje spinitov (licenca UTIF). Vsi imetniki o-tenjenice licence morajo doplačati razliko 4.000 lir, ker znaša celotna taksa 9.000 lir namesto dosedanjih 1.000 lir.

Do 22. junija pa je treba doplačati razliko za koncesijo javne varnosti (licenca PS) na alkoholne pijače, na li-ko alkohole pijače, na zdravstvena dovoljenja (licence higienske urada), na koncesijo javne varnosti za hotele, vpenzije in gostišča, za koncesijo jav-ze varnosti za radiotelevizorje, za elek-gramofone (Juke-Box), za koncesije-otne varnosti za plesne in slične pri-viditve, za sezonske koncesije zdrav-šča, zdravstvenih in turističnih do-vo.

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA ALKOHOLNE PIJACE (nova in stara taksa v lirah)

TRST	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	120.000	40.000	66.700
2. kat.	60.000	32.000	23.400
3. kat.	40.000	24.000	13.400
4. kat.	30.000	16.000	11.700

MILJE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	35.000	12.000	19.200
2. kat.	30.000	12.000	15.000
3. kat.	20.000	12.000	6.700
4. kat.	15.000	12.000	2.500

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	20.000	8.000	10.000
2. kat.	16.000	8.000	6.700
3. kat.	13.000	8.000	4.200
4. kat.	10.000	8.000	1.700

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	50.000	20.000	25.000
2. kat.	25.000	15.000	8.400
3. kat.	18.000	10.000	6.700
4. kat.	10.000	6.000	3.000

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	10.000	8.400	---
2. kat.	8.000	6.700	---
3. kat.	6.000	5.000	---
4. kat.	4.000	3.400	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	40.000	10.000	---
2. kat.	30.000	10.000	---
3. kat.	20.000	10.000	---
4. kat.	10.000	10.000	---

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE, PENZIONCE IN GOSTILNE	nova	dosedanja	razl.
1. kat.	4.000	1.400	---
2. kat.	3.000	800	---
ostale kat.	1.200	600	---

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA VISOKO ALKOHOLNE PIJACE

TRST nova dosedanja razl.

MILJE nova dosedanja razl.

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

ZDRAVSTVENA OBČINSKA DOVOLILNICA ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE - NE GLEDE NA KRAJ

Za hotele 2. kat. in penziona 1. kat.: 20.000 10.000 8.400

Za hotele 3. kat. in penziona 2. kat.: 15.000 8.000 5.900

Za hotele, penziona in gostilne drugih kategorij: 10.000 5.000 4.200

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA MORSKA KOPALISCA

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA TELEVIZORJE

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA ELEKTROGRAMOFONE (Juke Box)

DOVOLILNICE JAVNE VARNOSTI ZA PLES ZA VSAK POSAMEZNI DAN

ZACASNE SEZONSKE DOVOLILNICE ZA ZDRAVILIŠCA IN TURISTIČNE DOMOVE

Za radioaparate pa ostane dosedanja taksa ne glede na kategorijo v znesku 850 lir.

Opozarjamo člane, da lahko vplača-jo posamezne zneske po položnicah te-kočega računa, ali pa izročijo posame-zne zneske tajništvo Gospodarskega združenja. Vsekakor jim priporočamo, naj ne čakajo zamudnih dni.

Štev. tek. rač. za licence javne var-nosti: 11/136. - Štev. tek. rač. za li-ценca UTIF: 11/6073.

Ob zaključku kongresa so nagradili z nagrado mesta Spoleta mlada znat-venika za izvirno delo iz zgodovine zgo-odnjega srednjega veka. Prvo nagra- do si delita Italijanka Joselita Serra za delo o kiparstvu in Umbriji in Ju- goslovani Tomislav Marosevič za glo- boko študijo o arhitektonskem izrazu Splita med sedmimi in enajstim sto- letjem.

Kongres so končali s koncertom sred- nejvinskih skladb pod vodstvom G. Pel- linija. Izvajali so razne skladbe od trubadurjskih avtorjev do glasbenikov petnajstega stoletja.

AKADEMIJA GLASBENE MATICE V ponedeljek je v Avditoriju Glasbe- na Matica priredila akademijo, da bi javnost seznanila z uspehom svojih glasbenih šol v Trstu in okolici. Na- stopili so komorni godalni orkester pod vodstvom Oskarja Kjudra, sopra- nistka Ljuba Berca-Košuta, pianiste N. Daneu, M. Možina in U. Ščuka, violi- nista Zarko Hrvatit in Aleksander Zu- pančič in pianistka Bruna Legiša, tam- buraški zbor s Proseka-Kontoveca pod vodstvom K. Boštjančiča in prof. Am- broza. Starši in znanci so se veselili uspeha, ki ga je Matica dosegla s po- žrtvovanjem profesorjev pa tudi samih dijakov.

LIDIJA SENTJURC V WASHINGTO- NU. Gosf. državne sekretarja Ruska je že del časa članica Zveznega izvrš- nega sveta v Beogradu Lidija Sentjurc. Tam se zanima zlasti za ameriške so- cialne ustanove. Spremlja jo pomočnik sekretarja za socialna vprašanja Sre- ten Bjelečić. Sestala se je tudi z ame- riškim ministrom za zdravstvo in so- cialno skrbstvo ter z ravnateljem u- prave za stanovanjsko izgradnjo.

## Ob natečaju za lekarne

Tržaški pokrajinski zdravnik je raz- pisal natečaj za 7 lekarn v Trstu in okolici, in sicer v devinsko-nabrežin- ski občini (za drugo lekarno, ki bo odprta v Sesljanu), v Miljah (za dru- go lekarno v Zavljah), v Dolini s se- dežem v Boljuncu; v tržaški občini: sedež št. 65 v ulici Revoltella 42; se- dež št. 48 v Carboli, št. 49 pri Sv. M. Magdaleni Zgornji in št. 50 na Pro- seku. Prošnje je treba vložiti do 12. julija. V smislu najnovejšega zakona je bil odnos med številom prebiva- lstva in lekarno znižan. Poprej je bilo možno odpreti lekarno samo na vsa- kih 5000 prebivalcev, zdaj na vsakih 4000 prebivalcev. Lekarno bo torej ve- č dobil lekarnar Marcolini iz Kopra, ki pa je umrl. V sami Nabrežini je že lekarna. Poizvedovali smo med naši- mi lekarnarji glede njihove priprave- nosti, da bi se udeležili natečaja; ven- dar je malo verjetno, da se bo kateri za to odločil. Natečaj je odprt vsem lekarnarjem v Italiji; poleg te- ga ne odloča o prošnji samo strokovno znanje. Vrh vsega je za novo lekarno treba mnogo denarja, menda najmanj 10 milijonov. Nadalje imajo prednost lekarnarji, ki so že vodili kakšno le- karno, sicer imajo nekaj takih tudi Slovenci. Cena vpeljanih lekarn je iz- redno visoka, in se saka med 30 in 50 milijoni lir. Ko gre za prevzem starih lekarn odloča torej v prvi vr- sti denar, tako je na primer verjet- no prav iz tega razloga lekarno dr. Ghirre na Opečah kupil lekarnar iz notranjosti Italije, ki je vložil svoj kapital tudi v druge posle.

V smislu zakona izdela pokrajinski zdravnik načrt, po katerem so razme- ščene lekarne v posameznih občinah. Po novejših predpisih bi lekarna od- lekarne ne smela biti oddaljena več kakor 300 metrov. Zakon tudi določa, da je treba vsaj polovico lekarn, za katere bo razpisal natečaj rezervira- ti za farmacevte, ki se nimajo lekarn.

Na političnem obsorju

ZA PRIZNANJE PRAVIC SLOVEN- CEV V OBČINSKI UPRAVI. Med raz- pravo o tržaškem proračunu v mest- nem svetu je govoril tudi dr. Jože Dekleva. V svojem govoru se je do- taknil tudi tržaške gospodarske kri- ze in brezposelnosti. Temeljni indu- strijski obrati, to je ladjedelnice, so v krizi, pa tudi promet v pristanišču ne zadovoljuje. Se do danes ni pri- šlo do ustanovitve dežele Furlanija - Juljska krajina, ki bi usodno vpliva- la tudi na gospodarski razvoj. V vsej upravi bi bilo treba izvesti decentera- lizacijo; v resnici so javne ustanove popolnoma podrejene osrednjim or- ganom. Gospodarske razmere v Tr- stu so prekritične, da bi bilo mogoče uravnovesiti proračun tržaške ob- čine. Dr. Dekleva se je zlasti pomudi- li pri zapostavljanju Slovencev in slovenskega jezika v občinski upravi in v javnih ustanovah sploh. Po te- uradnih naših ljudi, a italijanski u- radniki ne obvladajo našega jezika. Občina podpira z denarjem italijan- ske kulturne ustanove, za slovenske (Slovensko gledališče, Glasbeno Mati- co in podobne) kulturne ustanove pa ni v proračunu predvidena najmanj- ša vsota. Tudi pri sodnih obravnavah še ni zagotovljena najmanjša vsota. Tudi pri sodnih obravnavah še ni zagotovljena našemu jeziku ravnopravnost. (Del govora, ki se nanaša na kmečka vprašanja, objavljamo v »Vest- niku Kmečke zveze«).

Med proračunski razpravo je imel daljši govor tudi dr. T. Simič. Kri- tiziral je zlasti brezbržnost vlade za po- trebe tržaškega pristanišča in davčno politiko.

PROSVETNI MINISTER sen. Bosco pride v Trst 24. maja za proslavo ob- stitnice vstopa Italije v vojno proti Av- striji. Na univerzi mu bodo podelili zlato kolajno za civilne zasluge.

## Pred upravnimi volitvami na Goriškem

Okrog 90.000 državljanov bo pokli- canih v nedeljo, 28. maja, da izvoli- jo nov pokrajinski svet in 22 občin- skih svetov v goriški pokrajini. Man- datna doba krajevnim upravam je za- padla že lani decembra, a iz raznih političnih vzrokov so bile volitve od- ložene. V treh občinah (Ronke, Ro- mans, Villesse) bodo volili samo za pokrajinski svet, ker so tu občinske uprave bile izvoljene šele pred krat- kim.

Vse stranke in skupine so že pred- ložile svoje kandidatne liste. V Gori- ci in Trzinu, kjer volijo s proporcij- nym sistemom, je bilo predloženih po o- sem list, v pokrajinskem merilu de- vet list, za volitve v ostalih občinah, kjer bodo izvoljeni samo predstavniki dveh najmočnejših list, pa je no- vost v tem, da nastopajo v številnih krajih kar tri liste. V nekaterih pri- merih, kjer je določena skupina go- toriv v uspeh, se bosta ostali dve li- sti borili za manjšinske sedeže v ob- činskem svetu.

RAVNOVESJE GORISKEGA OBČINSKEGA PRORACUNA Volitve so upravne narave in bi mo- rala torej stopiti v ospredje krajevna gospodarska vprašanja. Čeprav jih vse stranke postavljajo na vidno me- sto v svojih programih, se bodo vo- livilci odločili po politični pripadnosti. Kljub temu si bomo ogledali nekaj gospodarskih postavk naše uprave. Pokrajinska uprava je v zadnjem ča- su sprejela v svojo režijo precej cest, ki so bile prej v upravi občin in je s tem le še povečala svoj primanj- kl

# TRŽNI PREGLED

## Italijanski trg

Na trgu z zelenjavo in sadjem se kupčuje dobro razvijajo. Na sadnem trgu so se cene pomarančam in limonam dvignile medtem ko so padle cene češnjam, jagodam in hruškam. Zvišala se se cene korenju, čebuli, grahu in zelenu, padle pa so cene česu, paradiznikom in peteršilju. Trg z živino za rejo in za zakol je zelo živahen, cene težijo navzgor. Maslo se dobro prodaja in cene se držijo čvrsto. Sir ne gre od rok, razen emmentala za katerega vlada precejšnje povpraševanje. Cene vina so se ustale, trg je aktiven. Navadna namizna vina se dobro prodajajo, pa tudi finejša vstreljena vina grejo dobro od rok. Pšenica je popuстила za 100 lir pri stotni, za koruzo vlada nekoliko večje zanimanje. Oluščeni in neoluščeni riž se je nenadoma dvignil, in sicer za 100-200 lir pri stotni. Pšenična moka pa se prodaja slabše.

**KAVA**  
TRST. Navajamo cene za kg ocarjenih kave: **Brazilska kava:** Pernambuco 3, 17/19 1220, Santos Fancy 18 1310, Victoria V 18/19 1150; **Srednjeameriška kava:** Ecuador extra superior 1225, Haiti naravna XXX 1310, S. Salvador naravna 1410, Kostariška 1400; **Arabska-afriška kava:** Gimma 1250, Moka Hodeidah št. 1 1310; **Indonezijska in malajska kava:** AP/1 1058, AP special 1028, Rob EK/1 3-5% 990, Rob EK 1 special 1020, Rob EK/3 10-12% 980 lir za kg.

**POPER**  
TRST. Malabar 355 šilingov za cwt. cif., takojšnje vkrcaje, Tellicherry garbled 355 šilingov pod istimi pogoji, Tellicherry extra bold 365 šilingov pod istimi pogoji, Sarawak special črni 340 šilingov, Sarawak beli 405 šilingov, Munio 405-410 šilingov pod istimi pogoji.

**SLADKOR**  
TRST. Angleški rafiniran grana sladkor 38/6 funt sterlingov za tono, cif. jadransko pristanišče, v vrečah iz jute; belgijski rafiniran grana sladkor 450 frankov, v vrečah iz papirja, cif. jadransko pristanišče; francoski kristališki Paris št. 3 51,50 lir, fco železniški voz Madane.

**LES**  
TRST. Navajamo kotacije za avstrijski rezan les, dostavljen na mejo, neocarinjen: **Smrekov rezan les:** I-II širok 31-33.000, 0-III širok 26.500 do 28.000, 0-IV širok 25-26.000, III-IV širok in ozek 22-23.000, IV širok in ozek 19.500-21.000, tramovi 25.500-26.500, krajši format pod 4 m dolžine 19 do 20.000, pod 3 m 15-17.000, tramovi »uso Trste« 14-15.000; **Macesnov les:** I-II 32.500 do 34.500, I-II-III 28-29.500, III 22.500 do 24.500; **Borov les:** I-II 31-33.000, I-II-III 25-26.000, III 18-20.000 lir kub. m.

**KONSERVIRANA ŽIVINA**  
MILAN. Dvakrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah 5-10 kg 180 do 190, v skatlah od 1/2 kg 200-210, trikrat koncentrirana paradiznikova mezza v skatlah od 5-10 kg 190-200, v skatlah od 1/2 kg 210-220, v tubah od 200 gramov 55-65 lir tuba, olupljeni paradizniki v skatlah od 1200 g 130-140 lir skatla, v skatlah po 1/2 kg 65-72 lir skatla; grah v skatlah po 1/2 kg 165-175 lir skatla, fižol v skatlah po 1/2 kg 190-210, čebulice v kisu 250-270, španska tuna v skatlah 950-1000, domača 690-730, afriška tuna v olju I. 650-660, tunina 630 do 650, sardine v olju v skatlah po 200 gramov 75-80 lir skatla.

**OLJE**  
MILAN. Cene veljajo za stot, trošarina in prometni davek nevracunana: olje iz semen; iz zemeljskih lešnikov 34.700-34.800, iz sončnice 33.300-33.500, iz koruze 30.100-30.200, iz soje 32.400-32.500, 1/2 tropin 30.700-30.800, kokosovo olje 21-21.500, laneno olje 25.700-25.900, iz ricinusa 27.500 do 28.500; semensko je-dilno olje; iz zemeljskih lešnikov 38 do 38.200, iz sončnice 35.700-36.000, iz rafinirane soje 34.500-34.700, iz navadne soje 32.800-33.000; oljivo olje; lampeno s 4% kisline 44.500-45.000, retificirano 50.500-50.700 lir stot.

**ZITARICE**  
VERCELLI. Mehka navadna pšenica 6400-6700, hibridna koruza 4500-4700, domača koruza 4000-4200, marano 4700 do 4900; neoluščeni riž: **Pierrot** 5600-5800, **Ballio** G.G. 5600-7000, **G. Rossi** 7500 do 7700, **Maratelli** 6900-7100, **Rizzotto** 7000 do 7300, **Razza** 77 7500-8000, **R.B.** 8100 do 8600, **Arborio** 8000-9000; oluščeni riž: **Navadno** 10.200-10.500, **Pierrot** 10.200 do 10.400, **Ballione** 10.500-10.800, **Ardizzone** 12.200-12.500, **G. Rossi** 13.400-13.900, **Maratelli** 13.100-13.600, **Rizzotto** 13.400 do 13.800, **Razza** 77 15.100-15.500, **R.B.** 15.700 do 16.200, **Arborio** 16.500-18.000; domač oves 4700-4800, rž 4200-4300, ječmen 9000

VALUTE V MILANU	
	15-61
Dinar (100)	71,00
Amer. dolar	620,60
Kanad. dolar	628,50
Francoski fr.	125,20
Švicarski fr.	143,35
Avstrijski šil.	23,81
Funt šter. pap.	1738,00
Funt šter. zlat	5850,00
Napoleon	4775,00
Zlato (gram)	705,00

BANKOVCI V CURIHU	
15. maja 1961	
ZDA (1 dol.)	4,30%
Anglija (1 funt šter.)	12,00
Francija (100 nov. fr.)	86,00
Italija (100 lir)	0,6940
Avstrija (100 šil.)	16,50
Češkoslovaška (100 kr.)	19,00
Nemčija (100 DM)	108,00
Belgija (100 belg. fr.)	8,25
Švedska (100 kron)	83,00
Nizozemska (100 gold.)	119,50
Španija (100 pezeta)	7,05
Argentina (100 pezov)	4,90
Egipt (1 eg. funt)	8,50
Jugoslavija (100 din.)	0,42
Avstralija (1 av. funt)	9,50

do 10.000, otrobi 3000-3100, otrobova moka 3200-3300; pšenična moka tipa »0« 9800-9900, tipa »1« 8900-9000, tipa »1« 8600-8700, tipa »2« 7000-8000 lir stot.

**ZELENJAVA IN SADIJE**  
MILAN. Cene veljajo za kg, embalaža je čista teža: gozdne jagode Neapelj 500-700, Riviera 1000-1200, od drugod 350-1000, debele jagode Ferrara 100 do 200, iz Emilije 100-300, iz Verone 150-350, navadne češnje 100-150, I. izbire 220-350, jabolka Abbonanza 50-85, Imperator 70-90, Morgenduft 70-100, Rete 60-110, hruške extra 120-160, I. 100 do 115, iz Sicilije 120-150, rdeče pomaranče I. 120-160, limone I. 80-100, merkantile 50-75; suh česen 150-200, beluše iz Sesene 130-220, karčofi 4-15, rdeča pesa 40-100, korenje 30-80, bela čebula 40-70, rdeča 65-70, cvetača iz Mark 70 do 90, dišeča zeljšča 120-350, koromač 40-60, drobna fižol iz Sicilije 200-250, iz Neaplja 200-350, fižol boby 220-300, debele fižol 100-200, cikorkija 100-200, solata trokadero 40-60; inozemski krompir bintje 44-50, majestic 48-50, okrogel nov krompir iz Neaplja 70-95, nov krompir iz Sicilije 90-100, grah 130-150, paradizniki iz Sicilije 70-80, domači paradizniki 150-300, od drugod 100-200, zelena domačija pridelka 40-180, od drugod 40-120, domača špinaca 40-100, bučice 70-80 lir kg.

**PERUTNINA IN JAJCA**  
MILAN. Živi domači piščanci 1100 do 1150, živi domači piščanci I. izbire 950-1000, piščanci II. izbire 460-480, II. izbire 440-450, zaklani domači piščanci (izbrani) 1100-1150, zaklani I. izbire 530-600, II. izbire 460-510, zmrzjeni piščanci iz Madžarske 400-500, žive domače kokoši 750-780, žive uvožene 530 do 550, zaklane domače kokoši 920 do 950, sveže uvožene kokoši zaklane v Italiji 700-780, žive pegatke 1200-1300, zaklani golobi I. izbire 1050-1200, uvožene zmrzjene pure 400-500, uvoženi zmrzjeni purani 400-500, žive gosi 550 do 560, zaklane 550-600, gosi za rejo 230-350 lir gos, race za rejo 600-800 lir race, živi zajci 510-520, zaklani s kožo 600-720, brez kože 650-770; sveža domača jajca I. izbire 22-23, navadna domača jajca 20-21, ožigosana uvožena jajca I. izbire 18-20, II. izbire 16-17 lir jajce.

**ZIVINA ZA REJO IN ZA ZAKOL**  
CASALE MONFERRATO. Živina za rejo: voli 290-330 lir kg, junci 340-370, junci od 2 do 4 leta stari 300-330, junci in junice (osnovna teža 200 kg) 360 do 390, krava za rejo 158-220.000 lir glava; živina za zakol: debeli voli I. 280 do 310, II. 250-260, neodstavljena teleta 490-620, junci 340-370, bikji 290-340, bikčice 540-600, debele krave 230-260, teleta iz 12 do 18 mesecev stara 360-380, teleta iz drugih pokrajev 380-420, domača teleta 470-550, domači junci 300 do 360; konji za zakol čez tri leta stari 200-260, žrebeta 370-390, konji za vprego 135-145.000 lir glava; prašiči za rejo; neodstavljivi prašiči 360-500 lir kg, suhi prašiči 290-390, prašiči za zakol: debeli prašiči I. (čez 150 kg teži) 330

## MEDNARODNA TRŽIŠČA

	CHICAGO	2.5.61	15.5.61
Pšenica (stot. dol. za bušel)	189 3/4	190 1/4	187 1/4
Koruza (stot. dol. za bušel)	113 3/8	112 3/8	114 1/4
<b>NEW YORK</b>			
Baker (stot. dol. za funt)	29.-	30.-	30.-
Cin (stot. dol. za funt)	108.12	107.12	110.25
Svinec (stot. dol. za funt)	11.-	10.60	11.-
Cink (stot. dol. za funt)	11.50	11.50	11.50
Aluminij (stot. dol. za funt)	28.-	28.-	28.-
Nikelj (stot. dol. za funt)	74.-	74.-	74.-
Bombaž (stot. dol. za funt)	33.80	33.80	34.15
Zivo srebro (dol. za steklenico)	207.-	203.-	203.-
Kava »Santos 4« (stot. dol. za funt)	37.-	37.-	36.75
<b>LONDON</b>			
Baker (funt. šter. za d. tono)	230.-	235 1/4	243 1/2
Cin (funt šter. za d. tono)	843.-	841 1/2	864.-
Cink (funt šter. za d. tono)	83 3/4	83 3/8	81.50
Svinec (funt šter. za d. tono)	88 1/4	87 1/2	87.-
<b>SANTOS</b>			
Kava »Santos D« (kruzejrov za 10 kg)	630.-	630.-	632.-

Mednarodni svet za cin je predlagal Zdrženim ameriškim državam, da bi prodale 1400 ton cina iz zaloge, da bi tako zaustavili nadaljnje dvigovanje cene. Prekupovalci so zelo presvetili. Povpraševanje po bakru je zelo živo. Svinca in cinka težijo navzgor. Na trgu s kavčukom je mirno. V zadnjem tednu so cene pšenice nazadovale, medtem ko je cena koruze zaradi velikega povpraševanja, precej čvrsta. Cene kakovosti nazadujejo, medtem ko se položaj na trgu s kavo ustabil. Sladkor napreduje pod vplivom vesti, da je Kuba odbila ponudbo za sladkor, ki niso dosegale 3,25 stotinke dolarja. Trg z bombažem je miren, cene volne nazadujejo, medtem ko se je položaj jute konec tega dne znatno popravil.

**ZITARICE**  
Na čikaškem trgu je pšenica v tednu do 12. maja nazadovala od 187 5/8 na 186 5/8 stotinke dolarja za bušel proti izročitvi v maju. Cena koruze je nazadovala od 111 1/4 na 113 3/8 stotinke dolarja za bušel pod istimi pogoji.

**SLADKOR, KAVA, KAKAO**  
Cena sladkorja je v New Yorku nazadovala od 3,27 na 3,30 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Pridelke v sezoni 1961 cenijo na 1 milijon 171.000 ton (lanski svetovni pridelke je znašal 1.033.000 ton). Cena kave v pogodbi M je v New Yorku nazadovala od 43,50 na 43,80 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju. Kakao je nazadovail, in sicer od 22,80 na 21,45 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju.

**VLAKNA**  
Cena bombaža je v New Yorku nazadovala od 33,95 na 34,05 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Volna vrste suint je nazadovala od 119,5 na 114 stotink dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. Na londonskem trgu je vrsta 64's B nazadovala od 101 na 100 penijev za funt proti iz-

do 360 .II. (90-150 kg teži) 300-340 lir kilogram.

**MLEČNI IZDELKI**  
LODI. Cene veljajo za kg, prodaja na debelo, trošarina in prometni davek nevracunana, brez embalaže, fco skladišče: maslo iz centrifuge 780-790, lombardsko maslo iz smetan 700-710, iz domače smetane 720-730, emiljsko maslo 670-680, iz sladke smetane 610 do 640; sir reggiano proizv. 1958 760-800, proizv. 1960 600-630, grana iz Lodija proizv. 1959 730-760, proizv. 1959/60 700-720, proizv. 1960 590-610, grana svež 1-30 dni 445-450, 30-60 dni 465-495, sbrinz svež 470-480, postan 560-580, emmenthal svež 530-550, postan 580-600, originalen švicarski emmenthal 700-720, provolone svež 510-520, postan 550-570, italico svež 390-410, postan 440-460, crescenza svež 280-300, postan 380-400, gorgonzola svež 260-265, postan 490-520, taleggio svež 320-330, postan 430-460, švicarski sirčki (6 kosov) 170-200, slan sir svež 140-150, postan 220-230 lir kg.

**VINO**  
MILAN. Cene veljajo za stop/stot za vino nove proizvodnje, trošarina in prometni davek nevracunana, fco skladišče: rdeče piemontsko vino 10-11 stopinj 490-550 11-12 stop. 540-600, barbera 12-13 stop. 650-700, piemontsko vino 12.300-12.800 lir stot, Oltrep pavese 10 do 11 stop. 490-540, 11-12 stop. 540-600, moskat Oltrep pavese 8800-9800 lir stot, rdeče mantovansko vino 9-10 stop. 490-520, Valpolicella Bardolino 10,5 do 11,5 stop. 570-590, Soave belo 11-11,5 stopinj 500-620, Raboso 10-11 stop. 500 do 530, Merlot 590-600, reggiano 10-11 stop. 500-530, 11-12 stop. 530-590, emiljsko rdeče filtrirano vino 11-12 stop. 7900 do 8300 lir stot, modensko vino 10-11 stop. 500-530, rdeče emiljsko vino 10-11 stop. 590-620, belo vino iz Romagne 9-10 stop. 510-530, rdeče 9-10 stop. 500-520, bel mošt iz Romagne 9-10 stop. 460-470, klasični Chianti 12-13 stop. 370-410 lir toskanska steklenica, toskanska vina 10-11 stop. 515-535, aretino belo 10-11 stop. 515-535, belo vino iz Mark 9-11 stop. 535 do 555, rdeče 525-545, Barletta extra 14 do 15 stop. 520-550, navadno 13-14 stop. 510-530, Saneverso belo 10,5-11,5 stop. 570-590, Squinzano 540-560, Marina Francica 10-11 stop. 570-580, sladko filtrirano vino iz Brindisija 10.300-10.800 lir stot, Rionero Barile 10-12 stop. 700-750, Milazzo Barcellona 11-12 stop. 580-610, Alcamo 530-540, bel mošt »Babo« 300-320, belo vino iz Sardinije 11,5-12,5 stop. 550 do 570, rdeče 12-13 stop. 550-570 lir stot stop.

**KRMA**  
MILAN. Cene veljajo za stot, fco železniški voz, trošarina in prometni davek nevracunana: rožiči 3900-4300, majsko seno 3300-3600, drugi rez 3300-3600, zdrazilna trava 3100-3400, slama v balah 1700-1900, kokosove pogace 4350-4500, pogace iz kolerabe 3000-3200, iz koruze 3800-4200, lanene 5700-5800; moka iz zemeljskih lešnikov 5400-5500, kokosova 3600-3650, iz kolerab 2500-2600, iz sončnice 2000-3500, koruzna 3400-3500, lanena 4600-4700, iz surove soje 5600-5700, iz prepečene soje 6800-7000 lir stot.

**SADNO DREVJE:** Pričnemo z zeleno rezjo. Pinciramo premočne poganjke in odstranjujemo vodne poganjke. Proti škodljivcem sadja bomo škropili drevesa z arzenimi škropilci ali z DDT ali drugimi primerimi sredstvi. Proti glivičnim boleznim uporabljamo bordsko brozgo ali novejša sredstva, ki ne vsebujejo bakra. Na vrtni: Vse zelenjadnice lahko sejemo ali sadimo na odprto. V prejšnjem letu glavno opravilo s prisaanjem, zalivanjem in okopavanjem. Zalivanje plevelov ima v vrtnarstvu velik pomen že zaradi tega, ker se v vrtni zemlji pleveli razvijajo mnogo hitreje. Paziti moramo, da zatremo plevel, preden napravi seme, da tako preprečimo razširjenje semena. Zalivanje plevela in okopavanje sta važna, ker potrebujemo zelenjadne rastline, ki imajo zelo kratko rastno dobo, za hitro rast mnogo hrane v raztopni obliki. To dosežemo z obilnim gnojenjem in zadostnim zalivanjem.

ročitvi v maju. V Roubaixu (Franciji) je cena rahlo nazadovala, in sicer od 12,95 na 12,90 franka za kg. Juta (mill first) je v Londonu napredovala od 191 na 195 funtov sterlingov za tono.

**KAVCUK**  
Na londonski borzi je RSS napredoval od 26-26 1/4 na 26 1/2-26 3/4 penija za funt proti takojšnji izročitvi. V New Yorku je cena napredovala od 31,25 na 32,25 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju. Doselej ni bilo opaziti, da bi vest o novem načinu pridobivanja umetnega kavčuka po nizki ceni, ki ga je iznašla tovarna Goodyear, kakorkoli vplivala na tržišče.

**VEDNO VEČ MARGARINE**  
Lansko leto je svetovna proizvodnja margarine dosegla 2,630.000 ton ter je bila za 4% večja od proizvodnje v letu 1959. Od leta 1950 do leta 1960 se je proizvodnja margarine na svetu podvojila.

**SOVIJETSKA TEHNIČNA SOLA ZA ETIOPIJO**  
Dne 1. maja so v Adis Abebi pričeli graditi tehnično srednje šolo, ki jo je podarila Sovjetska zveza Etiopiji (Abesiniji). Gradbeni stroški bodo znašali 2,34 milijona etiopskih dolarjev (540 milijonov lir). Poup se bo začel v šolskem letu 1962-63.

# Vestnik KMEČKE ZVEZE

## Malteška mrzlica nevarna tudi ljudem

Malteška mrzlica je posebne vrste obolenje, ki napada domače hlevske živali in ljudi. Na Tržaškem so od januarja letos do danes zabeležili 17 primerov tega obolenja med ljudmi. Pri ljudeh se bolezen najavlja z vročino in splošno oslabelostjo. Ljudje se bolezi nalezajo od bolnih živali ali pa od njihovih proizvodov: mлека, sira, masla in skute. Ker ljudje v mestih ne prihajajo v dolko z živalmi in ker veterinarske oblasti niso zabeležile med živalmi našega področja nobenega primera bruceloz, smo prepričani, da so se obelile ljudje nalezili bolni od živalskih proizvodov, ki prihajajo k nam od drugod. Pomniti moramo, da ostajajo klice malteške mrzlice žive v siru, mleku, skuti ali maslu za dobo enega meseca in pol. Zato priporočamo našim gospodinjim, naj mleko dobro prejevijo.

Bolezen povzroča poseben bacil imenovan »brucela«, po angleškem zdravniku Bruceju, ki jo je prvi raziskoval na otoku Malti, kjer je povzročala številna obolenja med angleškimi vojaštvom. Zato se tudi imenuje malteška mrzlica. Poznamo tri oblike tega bacila in sicer »brucella melitensis«, ki napade koze in ovce, »brucella suis«, ki napade prašiče in pa »brucella abortus«, ki napade govedo.

## Kmet in vrtnar sredi maja

Na travniku: Letošnja vlažna pomlad je omogočila močno rast krmnih rastlin. Srednje visoke temperature v tem času so omogočile rast in razvoj travnatih rastlin. Čas košnje je nastopil prej kot druga leta in zato bomo začeli letos nemudoma in nemudoma bomo tudi spravili seno. Foskoti moramo le toliko, kolikor lahko spravimo, da nas ne preseneti dež, ki bi nam utegnil pokvariti obilni pridelek. Hitra košnja — hitro sušenje in hitro spravljanje nam bodo dali kakovostni pridelek, ker bi pri predolgem sušenju samo izgubili na kakovosti in na količini.

Na njivi: Letos bi morala biti opravljena vsa dela, ki zadevajo setev ali sajenje raznih rastlin, saj vrne nam ni delo prav preveč preglativo. Sedaj moramo posvečati glavno pozornost oskrbovanju posevkov. Okopavanje in rahljanje zemlje igra izredno važno vlogo v razvoju rastlin in neposredno vpliva na količino pridelka. Rahla zračna zemlja omogoča kroženje zraka, ki je potreben za dihanje korenin, ter ohranjuje vlogo. Ne smemo pozabiti še na zatiranje škodljivcev in bolezi. Paradižnik in krompir sta podvržena napadom peronospore, torej bomo poskrbeli za pravočasno škropljenje z bordsko brozgo. Koloraški hrošč povzroča veliko škodo na krompirju. Proti temu se bomo borili z DDT pripravki ali s škropljenjem krompirja z apnenimi ali svinčnim arzenatom.

V vinogradu: Mandanje trt predstavlja zelo važno opravilo. To delo moramo opraviti skrbno, odstraniti moramo nerodne poganjke, ki poganjajo iz starega lesa. Rodne poganjke bomo povežali, da nam jih ne preloži burja. Trte ne smemo preveč ogoliti.

Sadno drevje: Pričnemo z zeleno rezjo. Pinciramo premočne poganjke in odstranjujemo vodne poganjke. Proti škodljivcem sadja bomo škropili drevesa z arzenimi škropilci ali z DDT ali drugimi primerimi sredstvi. Proti glivičnim boleznim uporabljamo bordsko brozgo ali novejša sredstva, ki ne vsebujejo bakra.

Na vrtni: Vse zelenjadnice lahko sejemo ali sadimo na odprto. V prejšnjem letu glavno opravilo s prisaanjem, zalivanjem in okopavanjem. Zalivanje plevelov ima v vrtnarstvu velik pomen že zaradi tega, ker se v vrtni zemlji pleveli razvijajo mnogo hitreje. Paziti moramo, da zatremo plevel, preden napravi seme, da tako preprečimo razširjenje semena. Zalivanje plevela in okopavanje sta važna, ker potrebujemo zelenjadne rastline, ki imajo zelo kratko rastno dobo, za hitro rast mnogo hrane v raztopni obliki. To dosežemo z obilnim gnojenjem in zadostnim zalivanjem.

Vse tri oblike lahko napadejo človeka. V tem primeru pravimo bolezi malteška ali sredozemska mrzlica. Pri hlevskih živalih jo pri govedu imenujemo bangova bolezen ali bruceloz. Človeka napade najrajši koza bruceloz, ki jo povzroča »brucella melitensis«. Zato zakon strogo prepisuje vsakoletni zdravstveni pregled koz. Ker poteka bolezen pri kozah nevidno, ugotovijo veterinarji obolenje le s posebno reakcijo. Zakon določa, da morajo biti pregledane koze in po vsakem pregledu zaznamovane s posebnim vžganim znamenjem, če so zdrave ali bolne. Obolole koze morajo lastniki zaklati in zakopati. Za ubito žival pa prejmejo od države posebno odškodnino.

Za človeško zdravje je manj nevarna ovčja bruceloz, čeprav jo povzroča isti tip klice kot koza. Zato zakon v tem primeru ni več tako strog. Bolezen se pri ovcah pojavlja z zvrženjem, dočim pri kozah nimamo tega pojava. Prekinitev brejosti se pri obelilih ovcah opazja pri 2-4 mesecih nosečnosti. V okuženi čredi se bolezen hitro širi. Obelile ovce so vzglja samo emkrat ali dvekrat četrkrat. Zato se okužene črede kaj hitro iznebijo bolezi.

Tudi goveja bruceloz ali bangova bolezen ni tako nevarna za človeka kot koza. Kmetovalcem pa povzroča veliko škodo zaradi večkratnih prekinitev brejosti, ki se pojavljajo pri obelilih kravah. Zvrženje nastopi med 4-8 mesecem brejosti. Po nekaj kratnem zvrženju bo krava donosila in storila tudi zdravo tele. Lahko se tudi pripeti, da